ינשבע בעל הבית. מימה דשבועת היסת לא ניתקנה אלא בימי

ואמאי נשבע ויש לומר דמיירי כגון שלא נתן לו עתה כלום ואומר

כבר נתתיו לך קודם שנתת לי הפירות מקודם ועוד מפרש ר"ת

רב נחמן כדמוכח לעיל (דף מו.) [בד"ה בדרבנן וכו"]

דמיירי ברישה שמדד החנוני הירוח לכליו של בעל הבית ועודם ברשות

חנוני ובסיפא נתן בעה"ב דינר בחנות

ועדיין לא נטלו חנוני והוי חידוש

שנוטלין בשבועה וכולה מתני' איירי

בנשבעין ונוטלין עד ואלו נשבעין

שלא בטענה וטעמא דנשבעין ונוטלין

הואיל וילאו קלת מחזקת שכנגדם

וטעמא דר' יהודה דאין חנוני מודד

פירות אלא אם כן קבל הדינר ולוקח

בעה"ב בלח שבועה וכן בנתן לו דינר

בסיפא אמר רבי יהודה שלריך ליתן לו

הפירות דדרכו ליקח דינר ולמדוד

פירות דמיירי בחנוני שאין מקיף ולפי

זה ה"פ בברייתה דבגמ' המר ר'

יהודה אימתי נחלקו חכמים עלי בזמן

שהפירות לבורין ומונחין כו' אבל בזמן שהפשילן לאחוריו מודו לי דהמע"ה

וקשה דהאי אימתי לא הוי כשאר

אימתי דעלמא דמפרש מילחא דת"ק

בין בא לחלוק בין בא לפרש אבל לפי׳

הקונטרם הוי כשאר אימתי ולא תקשי

הא דאמרי' עירובין (ד׳ פא:) בכל מקום

שאמר רבי יהודה אימתי אינו אלא

לפרש דברי חכמים והכא בא לחלוק

דבכל הספרים גרסינן בפרק חלון (שם) שאמר ר' יהודה במשנה אבל

אימתי דברייתא הוי שפיר לחלוק:

סרבי יהודה אומר כל שהפירות

מד א ב מיי' פ"ב מהל' קידוש החדש הל' ה:

מה ג מיי׳ פ״כ מהל׳ מכירה

מוש"ע ח"מ סי׳ לא סעיף ט:

בור ד מיי׳ פי״ו מהל' מלוה הל' ב סמג עשין לד

טוש"ע ח"מ סי׳ קח ס"ט: מו ה מיי שם טוש"ע שם

סעיף יא: סעיף יא: מה ר מיי׳ שם הלי ג סמג

ש"ע אה"ע סיי לו סעיף א: מש ז מיי פי"ח מהלי אישות הלי ו [ופט"ז

מישות הכי ו (ופטיז הלייב] סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סיי זו סעיף א וסיי קא סעיף א: ב ח ט מיי שם פי"ע הלי ז סמג שם טוש"ע אה"ע סיי

קיא סעיף ח [וברי"ף כתובות פ"י דף קטו:]: נא י כ מיי שם פט"ו הלי

ל שנוג שם שוו ש ע אה"ע סיי לח סעיף ג [וסיי קה סעיי ב]:

מוסף רש"י

ומצטרפין לעדות אחרת.

. אחד מהן מנטרף עם עד אחר

יהיו מוליחין עליו שטר אביהן

כתובות פח.) אם הוליאו שטר

עליו לא יפרעו אלא בשבועת

יורשין המפורש במשנחנו שבועה שלא פקדנו אבא כו׳

למחות על כתובתה בתוך כ"ה שניס (כתובות קד.). נשא ראשונה ומתה. נחייו,

נשא שניה ומת הוא.

יורשי הראשונה באין ותובעין

כתובת בנין דיכרין, כמו

ששנינו (שם נב:) בנין דיכרין

בשינה (שם יכו) בכן, כון דיהויין ליכי מינאי כו׳, או רולים לחלוק ירושת אביהם

שט). שניה ריורשיה קודמין. שהיא בעלת חוב, זכל ראשונים באין לירש את

אביהן, דהא אינון ירמון תנן, לפיכך פורעין את החוב לפיכך פורעין את החוב תחילה והשאר ירושה (שם צ.).

יורשיו משביעין אותה. אם נתאלמנה והיא או יורשיה נפרעין מן הימומין לריכים שבועה, שהרי לא פטרן אלא

נחייו (כתובות פו:) **ויוכשיה**

המפורשת במסכת שבועות (מה.) שבועה שלא פקדתנו

בשעת מיתה ולא אמרה לנו

קודם לכן ולא מלאנו בין שטרומיה ששטר כתובתה

פלוע (כתובות שם). ואת

הבאין ברשותה. אם מכרה כתובתה לאחרים ונתגרשה ומתה והלקוחות תובעין

אומו, נשבעין אף הן שבועת היורשין (שם).

יוכשיו

מנו אם תגבה כר

נשבעים שבועת

שניה ויורשיה

. כמותו

וולומא מלוה שהווה

כ סמג שם טור ש"ע

שם טור ש"ע שם וטור

הל' ז סמג עשין רכב

ל) ר"ה כד., ב) [לעיל מז.כתובות פח.], ג) [ב"ק כ:], ד) ולעיל מו.ז. ה) ס"י דר׳ אמי. ר) [פשיכתו], ש) ש ידר מתי: רש"ל, ו) כתובות קד., ו) שם ל., ה) שם פו:, ט) [חולין מט: סג.], י) [ומוקמיה לה בדף מו. וכן בסוגיא דהכא], י) שייך למתני׳ דף מה. רש"ל, () שייך למתני׳ שם. רש״ל.

הגהות הב"ח

(ל) גמ' ולריכל דאי: (ב) רש"י ד"ה מה טיבה להפקיע ממונס הס"ד וחח"כ מ"ה יורשין נשבעין חס אין יכולים: (ג) ד"ה אותה באלמנה הא דקתני:

גליון הש"ם

גם' אמר רבא הוא ואחר מצמרפין לעדות אחרת. קשה לי רבא לשיטמיה דס"ל בסהנדרין דף כז דרע לשמים כשר להעיד דאינו רע לעדות א"כ לעדות ממון מצטרפין דהא בעדותן על הלבנה היה רק רע לשמים ועיין: שם הואיל ואתא לידן, שבת :י"בו ש"נ פא ע"ב וש"נ

רבינו חננאל נשבעין בפני החנוני מפני והבושה] בפני וווונוני מפני (חבושח) הדאמר בשלא העמידן אצלו אבל אם העמיד אבלו אבל העבודו את הפועלין אצל החנוני אין בעה"ב חייב לפועלין כלום: תניא א"ר טורח שבועה זו למה א"ר חייא תניא שניהן נשבעין ונוטלין מבעה״ב. ואסקה רבא פועלין נשבעין לבעה״ב במעמד חנוני. דלמא מיכספי מיניה: ירושלמי בפרק האיש מקדש בתחילתו א"ר בא מקוש בתחיקות אין בא אתא עובדא קמיה רב ועשה שליח עד חד בר גש אפקיד גרבוי גבי קרפיפא דחבריה וכפר ביה א"ר פינחס אתא עובדא קומיה דר' ירמיה . ועשה שליח עד וחייבו על ידי הכתף. אית מתניתא אמר (שלא) [שלוחו של] אדם כמותו: איתמר שתי כיתי עדים המכחישות זו את זו אמר רב הונא זו באה בפני עצמה ומעידה וזו באה בפני עצמה ומעידה. ורב חסדא אמר בהדי שהדי שקרי למה לי פירוש רב הונא פסלם ומכשירם בעדות אחרת כל כת בפני עצמה. ועד מכת זו ועד מכת זו בעדות אחרת פסולה. ורב חסדא פסלם בכל עדות שבעולם בין כל בכל עותו שבפולם בן כל כת בפני עצמה ובין אחד מזו הכת ודייקי מדקתני רב הונא זו באה בפני עצמה ומעידה וזו באה בפני עצמה ומעידה ולא קתני פסולין לעדות זו שהוכחשו וכשרים לעדות אחרת. ש"מ כת כת בפני עצמה כשירה. אבל עד אחד מזו הכת ועד אחד מזו אחו מוו הכונ ועו אחו מח הכת פסולין ואפי׳ לרב הונא הלכך שני מלוין וב׳ לוין

אחד אומר גבוה שתי מרדעות. גבי עדות החדש תניא שהיו בודקין אותם כמה היתה גבוה מן הקרקע למראה עיניו באומד בשיפולו של רקיע: מרדעה. מלמד הבקר: מאי לאו. מלטרפין לעדות ממון כל אחד מהן כשר להעיד עם עד אחר בעדות ממון

> לרב חסדה: אמר רבה. הכי קאמר אחד מאלו מלטרף עם עד אחר אם יאמר כמותו בעדות זה והיינו עדות אחרת שנעשית כת זו המלטרפת עדות אחרת לעצמה בחדש זה דאיגלאי מילתה דקושטה הסהיד שהרי זה מסייעו והוי ליה תרי וחד: אימתי בומן שהפירות כו'. אימתי לריך בעל הבית לישבע בזמן שהפירות לבורין . כו': **דפירי עבדי דמרקבו.** וממהר הודם הבלת הדינר שלא יחזור: לא שהנפרע מן היתומין אפי׳ בשטר לריך שבועה ואין אדם מוריש ממון שהוא מחויב עליו שבועה לבניו לפי שחין הבנים יכולים לישבע שבועה זו שנתחייב אביהם: מה טיבה. להפקיע ממונם (כ) אם אין יכולין לישבע אותה שבועה ממש ישבעו שבועת יורשין . כגון שבועה שלא פקדנו אבא ונוטלין: עמד בדין. שהוליה שטר זה על יתמי לוה ואמרו לו ב"ד השבע וטול: אם אימא לדרב ושמואל. דאיו אדם מוריש שבועה לבניו איתיה בין . עמד בדין בין שלא עמד בדין: יחלוקו. גבי שניהם חשודין דדמיה להא שאין אחד מהן יכול לישבע אלמא ליתא להא דרב ושמואל: אליבא דר"מ אוקימנא לעיל [מו.] דאמר חזרה שבועה למקומה ורב נחמן עבד כר' יוסי: מתה. אלמנה שלא גבתה כתובתה: יורשיה מוכירין. ותובעין וגובין כתובתה: עד עשרים וחמש שנים. משמת בעלה ואם עברו כ״ה שנים ולא תבעוה הפסידוה דהכי תנן בכתובות בהנושא (דף קד.) כל זמן שהיא בבית אביה שלא נטלה מזונות מן היתומין גובה כתובתה עד כ"ה שנים ואם לא תבעה מחלתה. קתני מיהת יורשין גובין כתובתה ועל כרחך בשבועת יורשין יגבוה מן היתומין אע"ג דמית לוה בחיי מלוה שהוא מת בחייה ונתחייבה שבועה ליורשין אלמא הורישה שבועה ליורשיה: מ"ש אבל יורשיו משביעין אופה ואם יוכשיה וכו'. רישא דמתניתין בהכותב בכתובות (דף פו:)

ואע"פ שידענו שאחד פסול והשיא

חנוני להשליכם לתוך כליו של לוקח שנו. דבשבועה מיהא שקלי יתומין מן היתומין אלא שמת מלוה כו': **נתחייב** מלוה שבועה. שלח התקבל כלום

וב׳ שטרות. ובכל שטר כת

אאחד אומר גבוה ב' מרדעות ואחד אומר שלש עדותן קיימת אחד אומר ג' ואחד אומר ה' עדותן בטלה ומצטרפין לעדות אחרת מאי

לאו לעדות ממון ∘אמר רבא יהוא ואחר מצטרפין לעדות אחרת של ר"ח דהוי להו תרי וחד ואין דבריו של אחד במקום שנים: אמר לחנוני תן לי בדינר פירות כו': תניא א"ר יהודה אימתי גבזמן שהפירות צבורין ומונחין ושניהן עוררין עליהן אבל הפשילן בקופתו לאחוריו המע"ה: אמר לשולחני תן לי כו': וצריכא 🐠 אי אשמעינן הא קמייתא בהך קא אמרי רבנן משום דפירי עבידי דמרקבי וכיון דמרקבי לא משהו ליה אבל מעות דלא מרקבי אימא מודו ליה לרבי יהודה ואי איתמר בהא בהא קאמר רבי יהודה אבל בהך אימא מודה להו לרבנן צריכא: כשם שאמרו הפוגמת כתובתה וכו'] וכן היתומים לא יפרעו: יםמאן אילימא מלוה אבוהון שקיל בלא שבועה ואינהו בשבועה יהכי קאמר וכן היתומים מן היתומים לא יפרעו אלא בשבועה רב ושמואל דאמרי תרוייהו דלא שנו אלא שמת מלוה בחיי לוה אבל מת לוה בחיי מלוה כבר נתחייב מלוה לבני לוה שבועה יואין אדם מוריש שבועה לבניו שלחוה קמיה דר' אלעזר שבועה זו מה מיבה שלח להו יורשין נשבעין שבועת יורשין ונוטלין שלחוה בימי רבי אמי ∘אמר כולי האי שלחי לה ואזלי אי אשכחינן בה מעמא מי לא שלחיגן להו אלא אמר רבי אמי ∘הואיל ואתא לידן נימא בה מילתא עמד בדין ומת כבר נתחייב מלוה לבני לוה שבועה ואין אדם מוריש שבועה לבניו לא עמד בדין ומת יורשין נשבעין שבועת יורשין ונומלין מתקיף לה רב נחמן אטו בי דינא קא מחייבי ליה שבועה מעידנא דשכיב לוה איחייב ליה

בידו בו'. הא דלא קאמר ר' יהודה הכא אין דרך חנוני לתת פירות עד שיטול דינר כדאמר גבי שולחני משום דדרך חנוני להקיף אלא דהכא איירינן באותו שאין דרכו להקיף ולקמן נמי לא שייך למימר כל שהאיסר בידו ידו על העליונה לפי שפעמים בעל הבית נותן איסר בפרוטות והתם לא שייך למימר כל שהאיסר כו׳ לכך תנא לישנא דליכא למיטעי: שחתר

מלוה לבני לוה שבועה אלא אמר רב נחמן אי איתא לדרב ודשמואל איתא אי ליתא ליתא אלמא מספקא ליה יוהאמר רב יוסף בר מניומי עבד רב נחמן עובדא יחלוקו לדבריו יחרבי מאיר קאמר וליה לא סבירא ליה מתיב רב אושעיא ימתה יורשיה מזכירין את כתובתה עד עשרים וחמש שנים הכא במאי עסקינן ישנשבעה ומתה תא שמע ייינשא ראשונה ומתה נשא שניה ומת הוא שניה ויורשיה קודמין ליורשי הראשונה ה"נ "שנשבעה ומתה ת"ש "אבל יורשיו משביעין אותה ואת יורשיה ואת הבאין ברשותה אמר רב שמעי' ילצדדין קתני אותה באלמנה ויורשיה בגרושה מתיב רב נתן בר הושעיא ייפה כח הבן מכח האב שהבן

ועל יורשיך הוא אינו יכול להשביעה לא אותה ולא יורשיה אבל יורשיו אם מת הוא ובאה לתובעם כתובתה משביעין אותה ואת יורשיה אם מתה והן באין לגבות כתובתה. ומדקתני יורשיי משביעין אותה אלמא בדלא נשבעה עסקינן וקתני דנשבעין יורשיה ונוטלין וש"מ אדם מוריש שבועה: אוח**ה באלמנה. (ב) ד**קתני יורשיו משביעין אותה מחוקמא אפי׳ באלמנה אבל ואת יורשיה דקתני מוקי לה רב ושמואל בגרושה אם גירשה זה נתחייב לה כתובתה בלא שבועה שהרי פטורה היא מן הנדר ומן השבועה ומחה בחייו ואחר כך מת הוא דהוה ליה מת מלוה בחיי לוה שכשמחה היא יש לה ממון גמור עליו בלא שבועה לפיכך הורישתו לבניה ויורשיה הבאין ליפרע מיורשיו לריכין לישבע כדתנן (לעיל דף מה. ")) היתומין מן היתומין לא יפרעו אלא בשבועה:

רבינו חננאל (המשך) בפירות ^{ל)} ומבקש לשמטם מבעה״ב על זה שנינו ישבע בעה"ב כענין שנים אוחזין בטלית שכל אחד מהן נשבע צל מה שבידו ומחזיק וא"ר יהודה כל מי שהפירות בידו

ידו על העליונה. כלומר לעולם הפירות בחזקת החנוני (של) שמסתרך בהן. אבל הפשילן בעה"ב בקופתו לאחריו אומר לחנוני המוציא מחברו עליו הראיה. וכ"ש אם הפשילן החנוני בקופתו: אמר לשולחני תן לי בדינר מעות ונתן לו כר. כענין של חנוני. וצריכא דאי אשמעינן קמייתא דקתני נתתי לך הפירות והולכתם לתוך ביתך בהא קא אמרי רבנן ישבע החנוני. שר החבר. זכו את את את החבר שקלי הוא קותב מנוד לך הפרד החברה והוב בהוא היהוב הוא האתה הבבן שבע החבר. דעבידי אינשי דיהבי פירות הדד שקלי מעות משום דמירקבו ובעו לזבונינהו. אבל מעות דלא מרקבי אימא מורול ליה לדי יהודה דשולתני לא יהיב מעות עד דשקיל דינר ולעולם בעה״ב נאמן קמ״ל דאפילו בהא אמרי רבנן ישבע השולתני. ואי אשמועינן הא בתרייתא הוה אמינא בהא א״ר יהודה לעולם ישבע בעה״ב אבל בקמייתא אימא מודה להו לרבנן: מתני" אסטור בין הא בהוה האה האם אם הוא אדר היות לכולם שביל ביטר ביטר ביטר הא אם אמרות היות דבון. בשנים ביטם שאסטור ב ביטם שאסטור הפוגמה כתורבת הא תיפרע אלא בשבועה כיו. ירושלה "א"ר וירא כולן כעין שבועת החורה ירדו להן וכתורבת לא הוחזקה בידה לגבות אלא כמי שגבת מיכן ואילך והוא כתובעה של מאתים זוז פרוע ואומ׳ אינה אלא מנה. אינה נפרעת בלא שבועה: וכז היתומים לא יפרעו אלא בשבועה. רב ושמואל דאמרי תרוייהו לא שנו אלא שמת מלוה בחיי לוה אבל מת בית שבונה זכן היותנים אית כל את השבונה ובישטות אומה אומה את אם מתחים אם המדונה להיותנים במנה להיותנים במנה בית להר בחיי מלהר כבר נתחייב מלהר לבני לזה שבועה מעידוג דשכיב לזה ואין אדם מהייש שבועה לבניו וכן הלכתא: שלחוה לקמיה דר׳ אלעזר אמר שבועה זו מה טיבה אלא יורשין נשבעין שבועת יורשין ונוטלין כר. מתיב רב הושעיה מתה יורשיה מזכיריז כתובתה עד כ״ה שנה. הנה מת לוה בחיי מלוה הוא. כי מת הבעל בחיי אשתו ונתאלמנה וישבה לה בביתו 5) ואם וך כ״ה שנה לאלמנותיה יורשיה מזכירין כתובתה. כלומר נפרעין כתובתה אבל אם היתה בחיים אחרי מות איש יותר מכ״ה שנה אין לה שיש בכלל כ״ה שנה שתעשה טובת הנאה כדי כתובתה כאשר מפורש בכתובות פרק [הנושא] קשיא לרב ושמואל ופרקינן מתניתין דקתני יורשיה מזכירין כתובתה כשנשבעה ומתה וכן פרקינן בשניה ויורשיה קודמין ליורש ראשונה בשנשבעה ומתה. ת"ש אבל יורשיו משביעין אותה ואת יורשיה ואת הבאין ברשותה. והא הכא כשנשבעה

בפני עצמה היינו פלוגתייהו. רב הונא מכשר ב' שטרות כדאמרן ורב חסדא פוסל ב' שטרות דסבר מכל מקום כת אחת בבי לבנות הו מי ביוצר הווא מכסו ב שפחית כהמון הבי הפהא מוסי שטרות יום בעל השטר על התחתונה מהן פסולה. וכל שטר ספק פסול הוא ומספיקא לא מפקינן ממונא. מלוה ולוה ושני שטרות יד בעל השטר על התחתונה פירוש ראובן הוציא על שמעון ב' שטרות באחד ק' וכאחד ר' ואלו שני כתות המכחישות כת האחת חתומין בשטר האחד והכת האחרת חתומין בשטר השני אומר ראובן מכל פנים כת אחת מהן פסולה ברר אתה איזו כת מהן פסולה. וכיון שאינו יכול לברר אומר לו עדים החתומים בשטר של ר' הן הפסולין. הלכך גובה שטר של ק' ובשטר של ר' נשבע הלוה ומיפטר: שני מלוין ולוה אחד ושני שטרות היינו מתניתין דתנן שניהן נשבעין ונוטלין מבעה"ב הלכך שני מלוין נשבעין וגובין מן הלוה אע"פ שודאי א' מהן [פסולה] כמו הפועל והחנוני ששניהן נשבעין ונוטלין מבעה"ב: שני לוין ומלוה אחד וכל אחד אומר השטר שעלי הוא הפסול והמלוה אינו יכול לברר אליבא דרב הונא דינא מאי ועלתה בתיקו וקי"ל כל תיקו דממונא לקולא ונשבעין שניהן ומיפטרי וי"א תיקו כי האי גוונא חולקין ומותבינן על רב חסדא אחד אומר גבוה שתי מרדעות היתה הלבנה ואחד אומר שלש עדותן קיימת. אחד אומר שלש ואחד אומר חמש עדותן בטילה ומצטרפין לעדות אחרת מאי לאו אע"ג דכל חד מכחיש לחבריה פסולין לאותה עדות ומצטרפין לעדות עדותן בשילה הצבט פין לעדות הוהיד מאי לאה אל גדוכר או המרוש להביית מטריק לאחות ומצטופין לאחות הצבטופין לעדות האחר אחר אחר האחר אחרת האחר בעדות זו האחר כרין כלומר אחד מאלו העדים מצורף עם אחר בעדות זו דראש חודש דהוו להו תרי וחד ואין דבריו של אחד במקום שנים. וק״ל כרב הונא דדייקא מתני כוותיה ועוד רב חסדא תלמיד הוא לגבי רב הונא דגרסינן בפרק הדר עם הנכרי בחצר (דף 20:) אמר רב יוסף ביעתא בכותחא בעאי מיניה דרב חסדא בשני דרב הונא ולא אורי לי: מתני אמר לחנוני תן לי בדינר פירות ונתן לו אמר לו תן את הדינר כרי. משנתינו בשמדד החנוני הפירות לבעה״ב וא״ל תן לי את הדינר וא״ל נתתי לך ונתתו באנפלי שלך. וחזר החנוני ומסתרך

כתב לה נדר ושבועה אין לי עליך